

СРПСКО ХЕМИЈСКО ДРУШТВО-ХЕМИЈСКО ДРУШТВО ВОЈВОДИНЕ

Трг Доситеја Обрадовића 3
21000 Нови Сад

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ у 2019. години

Активности Српског хемијског друштва-Хемијског друштва Војводине у 2019. години су остварене кроз уобичајене организационе и стручне садржаје.

У оквиру **организационих активности** Друштво је добило значајан број нових чланова, нарочито из редова младих истраживача и наставника. Истовремено, Друштво је задржало оквирни број чланова на претходном нивоу, око 160.

Интернет сајт Друштва на адреси <http://hdv.org.rs/> је редовно ажуриран кроз обавештења о актуелним дешавањима у раду Секција друштва, као и другим активностима чланова Друштва.

Из **делатности научно-стручног карактера** рад се одвијао првенствено кроз ангажовање наставника и научних радника на активностима које се настављају на њихове редовне послове.

Од 17-19. маја 2019. године, на Департману за хемију, биохемију и заштиту животне средине Природно-математичког факултета у Новом Саду, одржано је **55. републичко такмичење из хемије за ученике основних школа**. Републичко такмичење је четврти и највиши ранг такмичења из хемије за ученике основних школа. Организатори овог такмичења су Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, а Природно-математички факултет је по први пут био домаћин овог такмичења.

Реализацијом такмичења руководила је Републичка комисија у следећем саставу:

Централна комисија

1. др Душица Родић, председник
2. др Мирјана Сегединац,
3. др Тамара Рончевић,
4. др Мирјана Радановић
5. Видак Раичевић

Комисија за експериментални део

1. др Милан Вранеш
2. др Весна Деспотовић
3. др Ксенија Павловић
4. др Бојана Срећо Зеленовић
5. др Нина Финчур
6. др Снежана Паповић

Комисија за истраживачке радове

1. др Јасна Адамов

2. др Марко Родић

Комисија за прегледање тестова

1. др Мирјана Сегединац
2. др Душица Родић
3. др Тамара Рончевић
4. др Саша Хорват
4. др Александра Тубић
5. др Ђурђа Керкез
6. др Марко Родић
7. др Мирјана Радановић
8. Видак Раичевић

Комисија за дежурство

1. др Јасмина Анојчић
2. Бранко Кордић
3. Душан Шкорић
4. Марко Гргић
5. Кристина Тот
6. Маја Лончарски
7. Тајана Ђуркић
8. Татјана Мајкић
9. Марија Узелац

Такмичарима и наставницима су на отварању добродошлицу пожелели проф. др Срђан Рончевић, продекан за науку, међународну сарадњу и развој, проф. др Јасмина Агбаба, директор Департмана за хемију, биохемију и заштиту животне средине, др Сања Панић, потпредседник Српског хемијског друштва и председник Српског хемијског друштва – хемијског друштва Војводине, и доц. др Душица Родић, председник Републичке комисије.

Право учешћа на републичком такмичењу је остварило 144 ученика (72 у категорији Тест и практична вежба за ученике 7. разреда, 66 у категорији Тест и практична вежба за ученике 8. разреда и 6 у категорији Тест и истраживачки рад за ученике 7. и 8. разреда) из 115 основних школа са Територије Републике Србије. Први такмичарски дан је започео израдом теста у све три такмичарске категорије. Истовремено је проф. др Божо Далмација одржао предавање за наставнике под насловом „Климатске промене и квалитет воде”. Након израде теста, комисија их је детаљно прегледала и саопштила прелиминарне резултате. На основу резултата теста, најуспешнији ученици су се пласирали на други део такмичења (1 ученик у категорији Тест и истраживачки рад за ученике 7. и 8. разреда, 24 ученика у категорији Тест и практична вежба за ученике 7. разреда и 22 ученика у категорији Тест и практична вежба за ученике 8. разреда). Првог такмичарског дана одржана је одбрана истраживачког рада пласираног ученика, а практична вежба, у трајању од једног сата, је одржана другог такмичарског дана. Док су ученици радили практичну вежбу, за наставнике пласираних ученика је одржана едукативна радионица под називом „Израда интерактивних тестова у настави хемије”, коју је водила проф. др Јасна Адамов.

На основу збирних резултата остварених на тесту и практичној вежби формирана је коначна ранг-листа ученика. Испред Департмана за хемију, биохемију и

заштиту животне средине, проф. др Јелена Тричковић, помоћник директора Департмана је уручила дипломе и похвалнице Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије најбоље пласираним ученицима као и наставницима првопласираних ученика у све три категорије такмичења. Најуспешнијим такмичарима су уручене и дипломе Српског хемијског друштва.

Током два такмичарска дана, такмичари, ученици 7. и 8. разреда, су показали завидан ниво знања и експерименталних вештина.

Ученици основних и средњих школа и наставници хемије и технологије у општини Врбас и непосредној околини су, као и у претходном периоду, и у току 2019. године били носиоци активности реализованих у оквиру **СХД-ХДВ Подружница Врбас**.

Чланови Подружнице су својим ангажовањем, поред редовних састанака, договора и припрема око активности учествовали и у организацији и реализацији општинског и окружног такмичења из хемије. С обзиром на досадашња искуства и велики одзив ученика дата је препорука испред Подружнице да се у будуће општинско такмичење из хемије за основце одржава у некој од 4 основне школе у Врбасу.

Чланови Подружнице су учествовали и у организацији и реализацији: интерактивних предавања, радионица и округлог стола („Свакодневна хемија“, „Биогас“, „Занимљива технологија“, „Нутритивна вредност намирница“, „Здрава храна“, „Вода за пиће“, „Отпадне воде“, „Секундарне сировине“, „Примењена наука“, „Примењено предузетништво“, „Обновљиви извори енергије“), у чијем осмишљавању, организовању и реализовању су учествовале Тамара Премовић и Нада Орбовић. У циљу иницирања и учествовања у подизању квалитета педагошке праксе, потстицања и коришћења савремених медија у реализацији наставних садржаја и иницирања и подизања информатичке и предузетничке културе и писмености међу наставницима хемије и технологије, као и промоције и праћења развоја у области хемијских и технолошких дисциплина одржани су: семинари, интерактивна предавања и радионице („Савремени медији за савремену наставу хемије и технологије“, „Стицање и развијање научних појмова у настави“, „Праћење и вредновање постигнућа ученика“, „Хемија и технологија у свакодневном животу“, „Толеранција, хуманост, поверење, поштовање, индивидуалност, тимски рад у настави“, „Рад са даровитим ученицима“, „Рад са ученицима са посебним потребама“). У иницирању, креирању садржаја, организацији и реализацији ових активности учествовале су Тамара Премовић и Нада Орбовић.

У сарадњи председника Подружнице Врбас и ЈКП „Комуналац“ Врбас реализовани су пројекти „Вода, извор живота“ и „Сепарација отпада“, којим су обухваћени основци и срењошколци из општине Врбас и непосредне близине.

Чланови Подружнице Врбас су учествовали на „Априлским данима о настави хемије“, на 30. Стручном усавршавању за наставнике хемије одржаном на Универзитету у Београду – Хемијски факултет, 25. и 26. априла 2019. године у организацији СХД и Хемијског факултета Универзитета у Београду. На 3. Конференцији методике наставе хемије, председник Подружнице Врбас, Тамара Премовић, имала је два излагања на тему „Настава хемије и технологије у средњим стручним школама на територији Јужнобачког округа“ и „Настава хемије, технологије и сродних дисциплина – стање и перспективе“. Председник Подружнице Врбас и чланови Подружнице присуствовали су манифестацијама: „Хемијски викенд 2018/2019.“ (2018/2019. шк. год., ПМФ, Нови Сад), „Музеји за 10“ (13-19. мај, Врбас), „Укуси Војводине“ (7. и 8. септембар, Лимански парк, Нови Сад), „Ноћ истраживача“ (27. септембар, Нови Сад) и Конгресу „Исхрана будућности“ (19. и 20. октобар, СПЕНС, Нови Сад).

Управни одбор Подружнице Врбас се захваљује професору Марјану Иванов, председнику Управног одбора Друштва за обновљиве изворе енергије СТШ „Михајло Пупин“ из Куле на успешној сарадњи у организацији и реализацији заједничких активности у протеклом периоду. На иницијативу председника Подружнице Врбас, а уз подршку руководства СХД-ХДВ, у Гимназији „Жарко Зрењанин“ у Врбасу одржани су и Стручни скуп о води (2. април 2019.) и Саветовање „Пољопривреда, производња и прерада хране“ (10. јун 2019.).

Чланови **Секције за биохемију СХД-Хемијског друштва Војводине** су током 2019. године (закључно са 1. новембром):

- учествовали у организовању међуокружног такмичења из хемије за ученике средњих школа;
- учествовали у организовању републичког такмичења из хемије за ученике основних школа;
- учествовали у промоцији и популаризацији хемије и биохемије на манифестацијама као што је, Фестивал науке на Универзитету у Новом Саду;
- презентовали резултате својих истраживања на неколико међународних и националних научних скупова, између осталог на 56. Саветовању Српског хемијског друштва у Нишу, а пријављено је и више радова за предстојећу IX конференцију Биохемијског друштва Србије, која ће се одржати 14.-16.11.2019. у Београду.

У плану је одржавање семинара 12.11.2019. под називом „*In vitro and in silico screening of new activity modulators of human steroidogenic cytochrome P450 enzymes*“, на којем ће предавачи бити Yaraslau Dzichenka и Michail Shapira, са Institute of Bioorganic Chemistry of NAS of Belarus из Минска.

У 2019. години чланови **Секције за органску хемију** су учествовали на укупно четири конференције [56. Саветовање Српског Хемијског Друштва (Ниш); 6th EFMC Young Medicinal Chemist Symposium (Athens, Greece); 21st Central European NMR Symposium & Bruker users meeting (Београд) и Седма Конференција младих хемичара Србије (Београд)] са укупно више од десет истраживача. Три млада наша истраживача (Снежана Паповић, Душан Шкорић и Слађана Кекезовић, сви са ПМФ-а у Новом Саду) су награђена IUPAC Poster Prize наградом на 56. Саветовању СХД-а у Нишу.

Један од чланова Секције (др Јована Ајдуковић, ванр. професор) је боравио на Институту за Органску хемију, Универзитета у Штутгарту у Немачкој, ради реализације краткотрајног истраживачког боравка у трајању од три месеца. Други члан Секције (др Срђан Бједов, доцент) у оквиру Erasmus plus програма боравио је на Универзитету у Турку (Финска) ради учешћа на тренингу наставног особља нашег Универзитета. Такође, др Срђан Бједов је провео недељу дана на Универзитету у Бону оквиру COST Action Mu.Ta.Lig CA15135 - Multi-target paradigm for innovative ligand identification in the drug discovery process у истраживачкој групи др Christa Müller-a. Члан Секције за органску хемију др Ивана Кузминац боравила је недељу дана на Универзитету у Алкали у Шпанији у оквиру Erasmus+ програма у истраживачкој групи проф. др Karoline Burgos-a.

Чланови **Секције за катализу СХД-ХДВ** су током 2019. године презентовали резултате својих истраживања на неколико међународних и националних научних скупова, међу којима се посебно истичу 7th International Conference on Sustainable Solid Waste Management (Хераклион, Крит, Грчка, од 26. до 29. јуна 2019.), 21st Danube-Kris-Mures-Tisza (DKMT) Euroregional Conference on Environment and Health (Нови Сад, Србија, од 6. до 8. јуна 2019.), VII Меморијални научни скуп из заштите животне средине “Доцент др Милена Далмација“, 7th Conference of the young chemists of Serbia, као и 56. Саветовање Српског хемијског друштва. Такође, чланови секције интензивно

су учествовали у организацији Међународне Конференције 1st International Conference on Advanced Production and Processing – ICAPP која је одржана 10. и 11. октобра 2019. на Технолошком факултету Нови Сад поводом прославе 60 година постојања факултета.

Секција за инжењерство материјала СХД-ХДВ је у периоду од јануара до новембра 2019. године организовала неколико предавања еминентних стручњака из области материјала, др Adam Strachota са Института за хемију макромолекула Чешке Академије наука у Прагу одржао је предавање под називом: "Monolithic intercalated PNIPAm/starch hydrogels with very fast and extensive one-way volume and swelling response to Temperature and pH: prospective actuators and solvent release systems". Доц. др Мирослав Цветинов, са Академије Уметности, Универзитета у Новом Саду, одржао је предавање под називом "Карактеризација меке материје методом дифракције X-зрака".

Секција за аналитичку хемију СХД-Хемијског друштва Војводине имала је следеће активности:

- 31. маја 2018. одржан је састанак Секције на коме је др Сандра Јакшић, научни сарадник Научног института за ветеринарство "Нови Сад" одржала интересантно предавање под називом "Микотоксини и безбедност хране".
- Чланови Секције су активно учествовали у раду 56. Саветовања Српског хемијског друштва, које је одржано 7. и 8. јуна 2019. у Нишу где су презентовали неколико радова.
- Поред тога, чланови Секције су учествовали са радовима и на неколико домаћих, регионалних и међународних научних скупова:
  - VI International Congress "Engineering, Environment and Materials in Processing Industry", одржан од 11. до 13. маја 2019. на Јахорини, Република Српска, Босна и Херцеговина, на коме је један од постера награђен првом наградом;
  - XXI YuCorr, одржан од 17. до 20. септембра 2019. на Тари, на коме је један од постера награђен првом наградом;
  - 25nd International Symposium on Analytical and Environmental Problems, одржан 7. и 8. октобра 2019. године у Сегедину, Мађарска;
  - 7th Conference of the Young Chemists of Serbia, одржана 2. новембра 2019., у Београду, на коме је један од постера награђен првом наградом;
  - 13th Conference for Young Scientists in Ceramics, одржан од 16. до 19. октобра 2019. у Новом Саду.

Исто тако, током 2019. године чланови Секције су активно учествовали на Међународном фестивалу науке и образовања 2019. који је одржан 18. и 19. маја, затим на „Baby Exitu“ 18. и 19. маја, као и на манифестацији „Ноћ истраживача“ која је одржана 27. и 28. септембра 2019. године у Новом Саду.

У Новом Саду, 18.11.2019.

Председник СХД – ХДВ

др Сања Панић